

Titul Česká astrofotografie měsíce za únor 2023 získal snímek „Blízké setkání dvou komet C/2022 E3 (ZTF) a C/2022 U2 (ATLAS)“, jehož autorem je Roman Hujer

Po delší době obohatila naši oblohu poněkud jasnější kometa. Ovšem, i když se její jméno C/2022 E3 (ZTF) neslo mnoha médií s příslibem fantastické podívané, realita byla poněkud jiná. K jejímu zahlédnutí pouhým okem bylo třeba tmavé oblohy a dobrá mapka. Tak to u komet často bývá. V rámci pozorovacího zápalu jsme však trochu zapomněli na druhou poměrně jasnou kometu tohoto období. A tak vám je obě v podobě vítězného snímku soutěže Česká astrofotografie měsíce, kterou zaštiťuje Česká astronomická společnost, nyní přinášíme. Autorem fotografie je astrofotograf Roman Hujer.

Začněme u té přeci jen jasnější. Kometa C/2022 E3 (ZTF) byla objevena 2. března 2022 za pomoci širokouhlé fotografické přehlídky oblohy (Zwicky Transient Facility - ZTF), která je prováděna na schmidtově teleskopu s průměrem zrcadla 1,2 metru na Palomarské observatoři v Kalifornii v USA. Tento projekt je zaměřen na hledání objektů na obloze, které mění rychle svou jasnost, jako jsou například supernovy, ale v jeho sítích uvíznou i komety a asteroidy. Písmeno C v jejím názvu ukazuje, že se jedná o dlouhoperiodickou kometu a 2022 E3 nám indikuje, že se jedná o 3. kometu objevenou v první polovině března 2022.

Zajímavostí této komety je její dráha. Ta je velmi protáhlá, a tak kometu mohli před asi 47 500 roky sledovat neandrtálci, po nichž ji novináři také familiárně pojmenovali. Ovšem díky gravitačnímu působení zejména velkých planet se její dráha ještě více protáhne a s největší pravděpodobností opustí úplně naši Sluneční soustavu. Existuje však ještě jeden scénář budoucnosti této komety. Vlivem negravitačních sil souvisejících s uvolňováním plynu z komety, případně vlivem gravitačního působení Oortova oblaku může kometa opět zamířit směrem ke Slunci, ovšem to až v horizontu mnoha miliónů let.

I druhá kometa C/2022 U2 (ATLAS) byla objevena v rámci přehlídkového programu, tentokrát to byl ATLAS – Asteroid Terrestrial-impact Last Alert System. Tento projekt je primárně zaměřen na hledání malých těles blízko Země krátce před jejich dopadem na Zemi. Tato kometa se k Zemi přiblížila nejbližší 29. ledna 2023 na vzdálenost 4,6 světelné minuty, tedy téměř ve stejné době, jako druhá z komet. Ta prošla přízemím 2. února 2023 dokonce ve vzdálenosti pouhých 2,4 světelné minuty.

I když slabší z komet na rozdíl od té jasnější nevykazovala vyvinuté ohony, obě zářily nazelenalým světlem komy vznikajícím od emise molekul dvou-atomárního uhlíku fluoreskujících ve slunečním světle.

Na závěr bychom rádi poděkovali autorovi snímku Romanu Hujerovi za připomínku dění na obloze, na které jsme se mnozí těšili, ale ne všichni měli to štěstí jej spatřit. A samozřejmě přejeme mnoho dalších podobných pohledů do nebe.

Autor: Roman Hujer
Název: Blízké setkání dvou komet C/2022 E3 (ZTF) a C/2022 U2 (Atlas)
Místo: Skuhrov
Datum: 6. 2. 2023
Optika: Celestron EdgeHD 9.25" f/2.2 Hyperstar V4
Montáž: EQ6 Onstep & ASiAir Plus
Snímač: ZWO ASI294MC Pro
Popis: 150 x 30 sec, zpracováno v PixInsight a Adobe Photoshop

Vítězné snímky v jednotlivých měsících a další informace si můžete prohlédnout na <http://www.astro.cz/cam/>.

Za porotu ČAM Marcel Bělík, Hvězdárna v Úpici.